మునిగోరింట

ఊళ్ళో, అన్ని మిద్దెలుండగా మేడలుండగా,– ఉదయించే సూర్యభగవాన్లు శకునపక్షికిమల్లే, సీతాయి ఈతాకుల గుడిసెలోనే తొంగిచూస్తాడు–

తిన్నా పస్తున్నా – ఊరు మాటుమణిగే వేళకన్నా, అమ్మకన్న పుణ్యాన, ఓ కునుకుపట్టుతుంది – ఆ ఊరూనాడూ, మెదిలే వేకువజాముకు, గడియో అరగడియో ఆదమరచే నిదుర కమ్ముకుంటుంది – అంతలో సూరయ్య చురచురలాడుకుంటూ మారాం చేస్తాడు.

నిదురలేచి మాత్రం ఏమిటి చేసేది – చేలకోతకు, కుప్పనూర్పుళ్ళకూ పోయి, ఆ యిచ్చే అర్ధరూపాయి డబ్బుల కోసం, పాచిమాటలు పడుతుందా? – వస్తుంటే నేం?

చేజాపి చాకిరీ చేయించుకోండమ్మా అని, ఏ తల్లినన్నా అడిగినా – మా అయన అసలే మంచివాడు కాడు – అందుకు తోడు నీవొకతెవు దాపురించావా అంటే,– ఇక నా కాపురం–

ఆ పై పొల్లుమాట అనిపించుకోకుండానే వచ్చేస్తుంది, ఓపిక తెచ్చుకుని పస్తుంటుంది.

ఊళ్ళో కోరమీసం ఉన్నవాడూ వీడూ, ఒంటరిగా చూసి, ఒక్క నవ్వు నవ్వుతాడు–తలవంచుకుని పోతూంటే దారికి అడ్డమౌతాడు–"అదేమిటి అన్నా!" అంటే, అక్కసు తెచ్చుకుని, "ఆసినీ–" బూతుకూత కూస్తాడు–

అయ్యతో చెప్పకుంటే మాత్రం – "నన్నిలా ఈ మాయదారివాడు తూలుమాట అన్నాడయ్యా–" అని మొత్తుకుంటే మాత్రం – నలుగురి పాదాలదగ్గిరా బ్రతికే బడుగు – ఏం అడుకుంటాడు – ఏనాడో చల్లగా వెళ్ళిపోయిన అమ్మకు బూతులు తగిలినాయంటే – అయ్యగుండె పీక్కుపోదూ?–

ఈ పున్నమికి రెణ్ణెల్లు దాటుతాయి: కట్టుకున్న మగడు – టెక్కాడక – దండులోపోయి కలిశాడు – కాకిచేత కబురంపనా అన్నాడు – రూకలన్నాడు: కోకలన్నాడు – ముప్పొద్దులూ వెచ్చటి బువ్వన్నాడు – దోసెడు సొమ్ము అనుపుతానన్నాడు: పోయిన జాడన్నా తెలియకుండా పోయినాడు–

అయ్యకు, ఆ పెద్దలోగిలివారు, ముప్పొద్దులూ బువ్వ పెట్టి మూడు రూపాయలు విసుక్కుంటూ మొగాన కొడతారు – నెల తిరిగేసరికల్లా, ఓ పదిపొద్దులు అటూ ఇటూ అయినా – మారాజులు; రోజులు ఆనాటి కానాడు మరీ మండిపోతున్నాయి, నెలకు ముప్ఫైరోజులూ – ఆ ముచ్చిక మూడూ కడుక్కు గొంతులో పోసుకున్నా కడుపులోకి చుక్కదిగదు – ఇలానే బ్రతకాలి, కట్టుకున్న మొగాడికి– అక్కడ కాలూ చెయ్యీ ఆడేదాకా–

ఎవడో, ప్రొద్దు మాపటివేళ, మంచి నీమా జామా వేసుకుని, అచ్చంగా దొర దిగినట్టు దిగాడు.

"ఏం తాతా–సీతాయ్ ఏద"న్నాడు–

కుక్కిలో, నడుంవాల్చి కునుకుతూన్న అయ్య, రోషం తెచ్చుకుని–

"ఏం – దానితో నీకేంపనయ్యా!" అని కరవొచ్చినట్టు లేచాడు–

"పండుకో తాతా! – నేను పటాలంలోంచి వచ్చాను. సీతాయ్ నీకూతురే కాదూ? ఊరిలో వాకబుచేస్తే – యిదే యిల్లన్నారు – మీ అల్లు డంపాడయ్యా!" అంటూ మంచం పట్టెమీద కూర్చున్నాడు–

సీతాయ్‌కి ప్రాణం లేచివచ్చింది, వచ్చి వ్రాలి, "నేనే అన్నా! ఆయన బాగున్నారా!" అని అడిగి తల వంచుకుని సంబరంతో కంటతడిపెట్టింది.

"ఓ, ఒంటికి కండొచ్చింది! ఒకటికి రెండైనాడు. ఆ దిరేసుమీద నీవు పోల్చుకోనేలేవు–!"

పై జేబులోంచి బొమ్మతీసి అందిచ్చాడు, ఆ బారు బారూ, నలకలంటి మనుష్యులు, అందరికీ అచ్చుపోసినట్టు ఒక్కటే, ఒక్క మొయినే చుట్టుకోవడం – కట్టుకోవడం. అందులో ఏ మొగమో, కంటితో వెదకొచ్చుగాని, చేయి మరోడిమీద పడితే, మచ్చుకాదూ!–

"అంతుచిక్కలా అన్నా!, అక్కడ చల్లగా ఉంటే చాలు!" అని లోపలికి పోయి. చిటికెలో వచ్చిన బంధువుకు వండి వార్చింది.

వచ్చిన వీరయ్యా – ఆ రేయి ఉన్నాడు – కాదుకూడదని బలవంతం పడితే, ఆనాడూ ఉండిపోయినాడు. ఉన్నంత సేపూ అక్కడి ఊసులన్నీ పూసగుచ్చినట్టు చెప్పాడు. కోడి కూసే వేళకు లేచి, తెచ్చినసొమ్ము యిచ్చి, పయనమై పోయినాడు. కూనా గుడ్డూ ఉన్న ఊరికి–

ఆ వచ్చినయ్య అటు మళ్ళాడో లేదో, మనిషి విడిచి మనిషి, వేలువంచి చూపేవాడే, ఊరూనాడూ ఏకమై, సీతాయిని ఆడిపోసుకునేవారే!

ఆ వచ్చిన మనిషి ఎవరు? అక్కడ ఆయనతో బాటే కొలువుచేసేవాడంటే, నమ్మరు.

వచ్చి నీ కేమిచ్చి పోయినా డంటారు. గింజలట్టు కెళ్లేందుకూ మార్చే రూకరూకకూ మచ్చ కడతారు... పుచ్చుకు నవ్వుకుంటారు!

ఆనాటి కానాడు మరి బరిమీరిపోయినారు. "తాతా మనవణ్ణి ఎత్తుతావుటే!" అంటారు. అయ్య తన్నేమీ పొల్లు మాట అనేవాడు కాడు. అన్నీ విని తనలో తానే గుండె బాదుకున్నాడు. అలాగే మంచం పట్టాడు –

అయ్యా నా తప్పులేదయ్యా... అని ఆ వూసేత్తేందుకే గుండె చాలకపోయింది. "నా మొగవాడు కట్టుకున్న పున్నమే. ఇది! నన్ను ఆడిపోసుకుంటే మీకు కళ్ళు ఉంటాయా!" అని మనసులో అనుకునేందుకన్నా చీదరే... వూరు...నిందెమోపితే...అన్న అంకిలే నొక్కుకు పోతుంది...పుస్తె కట్టినవాడు నమ్ముతాడా!...

నమ్మడనుకుంటే...బ్రతికేదే కాదేమో...

వచ్చేవాడు రానేవచ్చాడు...యీ ప్రొద్దుకు వ్రాలుతానని కమ్మ అంపాడు...అందులో చెప్పిన జాముకే...ఆ బొమ్మలోఉన్నట్టే వచ్చాడు...

వచ్చేవాడు వూరిమీద ఏం విన్నాడో...ఎంత నమ్మాడో...ఎదురుపడగానే ఎగిరి తన్నపోయినాడు.... దొరల్లే అరచాడు...

"అదేం పాపం ఎరగదయ్యా!" అని అయ్య అంటూండగానే - ఆ మీదకు ఉరికాడు-ఇరుగయ్యా పొరుగయ్యా చేరి, ఆ మారాజునే ఆకట్టుకున్నారుగాని - అదేమి పుణ్యమయ్యా! ఆడకూతురిమీదికి ఒంటికాలుమీద లేస్తావెందుకూ- సీతాయి మా బిడ్డవంటిది కాదూ" అని బిడ్డలున్న సంసారులు ఆ గడ్డమీద యిందరున్నారే, ఒక్కరికైనా పెదవులు మెదిలినాయా?-అదనైందికదా అని, అందరూ తలో అడ్డుపుడకా విరిచారు. తన్నెన్నడన్నా కీడు తలంచిందా, ఆ అయ్యలందరికీ!-

కాపురం చేసినన్ని పొద్దులూ, కడుపుకు ఉన్నా మానినా, ఎన్నడూ కన్నెర్ర చేయనివాడికి - ఈ కర్మ మేమిటి? - సీమా - జామా మార్చుకోంగానే - మనసూ మారిపోతుందా? - ఒంటిపొద్దులు మాని వల్లమాలినంత బువ్వకంటికి అందంగానే - మసకేసుకుపోతుందా? , దండులో ఉన్న పెద్దలు చెప్పే బుద్ధులు ఇవేనా?-

"అయ్యా మీకు మా ఊసే పట్టిందా నాయనా! - బడలివచ్చిన మొగవాడికి - కళ్ళు బైర్లు కమ్మాయి - నేను కాచుకుంటాను - మీ యిళ్ళకు మీరు పొండయ్యా దొరలు - నేను మప్పాకుంటాను-" అంటూ జోడు కేలెత్తి బతిమలాడుకుంది. అందరినీ సాగనంపింది.

"అయ్యా వచ్చిన వాదేమో, ఊరంతా పొక్కింది నీ అల్లుడూ నేనూ మాట తేల్చుకుంటాము - నీవు కునకవయ్యా!-" అని అయ్య నోరెత్తకుండా చేసింది.

"అయ్యా అమ్మా వెయ్యేళ్ళా మాట వంకర పోకుండా, ఈ నీడలో బతికారు - ఇక్కడెందుకు, యాగీ! - పచ్చని చేలగట్టున - పైరు ముట్టి నిజం ఎరుక చెపుతాను - రా," అని, పసికూన అడిగినట్టు అడిగింది-

"ఒంటరిగా పోయి మళ్ళీ బ్రతికి వస్తావా కూనా," అని అయ్య, విలవిలలాడిపోతున్నాడు.

"మాకు వెయ్యేళ్ళ ఆయుస్సుంది అయ్యా, నావాడు నా వెంటనే ఉన్నాడుగా!-" అని వెన్ను చరిచింది-

పచ్చని చేనుగట్టున పండువెన్నెల్లో మగవాణ్ణి నిలవేసింది -

"నీ పాదాలసాక్షిగా నే నేం నేరం జేశానయ్యా!, నీవు నమ్మావయ్యా!, కడుపులో కూనకు అయ్య నీవు కాదంటావా?, నీ బిడ్డకు మారుతండ్రిని కట్టుకున్నాననుకున్నావా? నేను, ఆ తల్లికడుపున పుట్టలేదనుకున్నావా?" కత్తినూరినట్టు, కన్నెత్తి మనవిచేసుకుంది-

"వచ్చినవాడు, అది మరగినవాడు ఊరికే చూసిపోతే, ఊరు చెప్పాకుంటుందా ఒప్పాకుంటే యీ తప్పు కాస్తాను: వల్లకపోయినా కూడూ గుడ్డా యిస్తాను--"

"ఈ బిడ్డ ఎవరిసొమ్మంటావు! నీ విచ్చిన వరంకాదా?--"

"పాపం పుణ్యం భగవంతుడికే విడుస్తాను. నీమీద చెయిచేసుకోనులే, నీ బ్రతుకు ఏదో నీవు బ్రతుకు-"

"నిన్ను విడిచా?"

"నేనే పోతున్నానుగా!--"

"పొట్టకు లేక పోయినావుగాని--"

"ఒట్టుకూ సత్యానికీ అయినా, రానులే, నా ఊసు మరచిపో--"

"నీవు కూనకు అయ్యా--"

"ఆమాట ఎత్తకు, న్ను కవ్వించక నీదోవ నీదే అంటినిగా--"

"అదే మాటా?"

"అహఁ!, ముమ్మాటికీ--"

"నన్ను కవ్వించకే!-"

"నవ్వుతూనే అడుగుతున్నానుగా,"

"నవ్వెందుకు, నన్ను చూశా, చేసిన తప్పా కాశాననా?--"

"మళ్ళీ అదేమాటా?"

"ఈ జన్మకు యింతేనా!"

"ఇంతేనా?, అయితే ఈ జన్మ ఇంకెందుకూ?-"

మిడినాగు ఎగిరినట్టు బెడిసి, కంఠం కట్టేసింది, కుమ్మి కూలదోసింది. "కట్టుకున్నదానికి మారుమనువు కట్టావా? బిడ్డతండ్రికి మారుపేరు పెట్టావా?, ఆ మాట కంఠంలోనే అదిమేస్తాను," అంటూ, అన్న ఊపిరంతా నొక్కేసింది-

అప్పా డా మొగంకేసి చూసింది ఒక్కటే చూపు, నవ్వినట్టుంది ఆ మొగం, ఆ కళ్ళు చిన్నచూపు చూడటం లేదు, కల్లాకపటం, రోషం కావేషం దూసుకుపోయిన ఆ గుండెమీద తల అన్చుకుని, ఉసురుకు ఉసురు తోడిచ్చింది-

తెల్లవారింది, ఆ యీతాకుల గుడిసెలోకి సూరన్న తొంగిచూచాడు, సీతాయ్ ఏదీ అని తొంగిచూచాడు. మిన్నెక్కాడు -

* * *